

Underlag till förskolerapport 2024 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

1 Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse	3
2 Arbete för fler barn i förskolan.....	4
2.1 Frågor om uppsökande verksamhet för ökad inskrivningsgrad enligt lagkrav i 8 kap. 12 a § och 14 a §.....	4
3 Språkutvecklande arbete	5
4 Övergång förskola – skola med fokus på språk.....	6
4.1 Riktlinjer för övergång mellan förskola och skola	6
4.2 Dialogmöten	6
4.3 Återkoppling av Hitta språket	6
5 Systematiskt arbete med barnhälsa	7
5.1 Frågor om orosanmälan	7
5.2 Frågor om socioekonomiskt tilläggsbelopp.....	7
5.3 Frågor om extraordinärt stöd	8
5.4 Frågor om samverkan	9
6 Säkerställa undervisning av legitimerade förskollärare.....	11
7 Personalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket	12

1 Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse

Varje förskola har sin egen verksamhetsplan som tas fram i samverkan med medarbetarna. Förskolorna formulerar mål och förväntade resultat utifrån läroplansmålen som arbetslagen sedan följer upp och utvärderar i samband med tertiärrapporter och verksamhetsberättelse. Avdelningarnas måluppfyllelse följs upp regelbundet av rektor eller biträdande rektor i reflektioner med arbetslagen. Enheterna har förskollärarmöten där de följer upp och bedömer måluppfyllelsen på förskolenivå.

Förvaltningen genomför en kvalitetskonferens i slutet av varje termin där bedömning av alla förskolors kvalitet görs i dialog med närmaste rektor/ biträdande rektor. Förskolornas processkvalitet är i fokus under dessa dialoger och bedömningen sker utifrån varje resultat och skillnader mellan avdelningar lyfts fram.

Förvaltningen har inte börjat använda det nationella kvalitetssystemet i det systematiska kvalitetsarbetet utan valt att invänta Skolverkets föreskrifter som ska förtydliga hur arbetet ska bedrivas. Förvaltningen har sedan flera år tillbaka strukturerade kvalitetsdialoger varje termin med alla rektorer och biträdande rektorer där bedömningar görs gemensamt gällande förskolornas kvalitet. Arbetet bidrar till transparens och öppenhet för varje enskild förskolas resultat där fokus har varit på de förskolor som har lägst kvalitet. Utifrån den gemensamma bedömningen genomför förvaltningen särskilda uppföljningar och insatser på dessa förskolor. Förvaltningen kan se att fokus på förskolor med lägst kvalitet har haft stor betydelse för att öka likvärdhet inom förvaltningens förskolor.

2 Arbete för fler barn i förskolan

Frågor om erbjudande om plats enligt lagkrav i 8 kap. 12 §;

Fråga	2023	2024
Antal identifierade barn i stadsdelsområdet i enlighet med § 12 som saknar plats på förskola?	49	42
Antal informationsutskick om rätten till förskola som skickats ut enligt §12 (antal familjer som har delgetts information)	10	3
Antal returnerade informationsutskick	0	0
Antal barn som erbjudits plats i förskola utifrån ovanstående utskick	9	3
Antal familjer som tackat ja utifrån erbjudande om plats i förskola utifrån § 14	0	

2.1 Frågor om uppsökande verksamhet för ökad inskrivningsgrad enligt lagkrav i 8 kap. 12 a § och 14 a §

Stadsdelsförvaltningen har genom barn- och elevregistret inventerat vilka barn som inte går i allmän förskola eller förskola. Stadsdelsförvaltningens köhandläggare har kontaktat vårdnadshavarna till dessa barn och erbjudit dem plats i allmän förskola eller förskola.

Inskrivningsgraden för barn i åldern 2-5 år är hög på Kungsholmen och ligger på 96 procent vilket gör att förvaltningen inte ser ett behov av att utveckla ytterligare arbetssätt för detta arbete.

3 Språkutvecklande arbete

Förskolornas språkutvecklande arbetssätt har följts upp på olika sätt under året. Alla förskolor har egna mål och förväntade resultat gällande det språkutvecklande arbetet. Målen och de förväntade resultaten har följts upp av alla arbetslag inför tertialrapporterna och i lärloggar.

Bedömningen av det målstyrda arbetet baseras på den undervisning arbetslaget har genomfört samt de effekter arbetslagen kan se på gruppnivå gällande barns utveckling av språk.

Arbetslagen kan ge många konkreta exempel på effekter av deras arbete med språk som till exempel utökat ordförråd, barns förmåga att delta i reflekterande samtal, argumentera och lyssna koncentrerat längre stunder. Flera yngre barns avdelningar lyfter fram att deras yngsta barn som saknar verbalt språk har lärt sig uttrycka sig och kommunicera genom TAKK (tecken som kommunikation). Arbetssättet gällande bedömning skiljer sig inte åt inom stadsdelsområdet.

Rektor och förskollärare gör en samlad bedömning av varje arbetslags måluppfyllelse gällande målen för det språkutvecklande arbetet som redovisas i varje förskolas tertialrapport och verksamhetsberättelse. Därefter sammanställer och analyserar förvaltningen måluppfyllelsen i tertialrapporterna och verksamhetsberättelsen på stadsdelsnivå. Det har också gjorts utvärderingar genom dialoger med rektorer och biträdande rektorer vid rektorsmöten och kvalitetskonferenser i samband med tertialrapport två och verksamhetsberättelsen.

4 Övergång förskola – skola med fokus på språk

4.1 Riktlinjer för övergång mellan förskola och skola

Förvaltningen har möten varje termin med grundskolechef och grundskolesamordnare för att revidera handlingsplanen och planera de gemensamma mötena.

De fristående förskolorna har inte bjudits in till övergångsdialogen utan förvaltningen har bjudit in till ett särskilt möte med de privata aktörerna. Det är komplicerat att få till en bra övergångsdialog utifrån att det finns många avlämnande förskolor och att barnen börjar i en rad olika förskoleklasser.

Det språkutvecklande arbetet i förskolan och förskoleklassen har lyfts fram i övergångsdialogerna under flera år. Vid ett tillfälle berättade en avdelning hur de arbetar språkutvecklande med barnen genom ett gemensamt projektarbete som pågår under ett år. Ett annat exempel är att förskolan beskrivit för skolan hur de arbetar med barn med autism för att utveckla deras kommunikation med leken som verktyg. Vid den senaste övergångsdialogen valde förvaltningen tillsammans med grundskoleavdelningen att diskutera andra aktuella frågor som hur övergången till skolan fungerar idag och hur den kan utvecklas. Samt hur verksamheterna arbetar med barn/elever med en hög frånvaro.

4.2 Dialogmöten

Skolan har beskrivit hur de arbetar med Hitta språket vid ett övergångsmöte. Det är svårt att redovisa alla olika skolors resultat kopplat till förskolor som barnen har gått på eftersom barnen i förskoleklasserna kommer från många olika förskolor. På Kungsholmen finns det 9 grundskolor med förskoleklass varav 5 är kommunala. Det finns 60 förskolor varav 26 är kommunala. Av den anledningen har det inte varit möjligt att återkoppla resultatet av varje enskild förskolas barngrupp och deras arbete med språkutveckling.

4.3 Återkoppling av Hitta språket

Se tidigare svar under 4.1 och 4.2.

5 Systematiskt arbete med barnhälsa

5.1 Frågor om orosanmälan

Hur ser rutinerna ut för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa?

Pedagogerna ska lyssna och våga ställa frågor när barn berättar något som kan ha att göra med utsatthet på olika sätt. Barnen ska känna sig lyssnade på även när de berättar något som kan uppfattas som känsligt.

Pedagogerna ska alltid ta kontakt med sin närmaste chef, rektor/biträdande rektor, så fort de har minsta fundering/oro kring vad ett barn berättar eller observationer som de har gjort.

Rektorerna gör anmälan i första hand men pedagogerna vet att de har eget ansvar att anmäla till socialtjänsten.

Pedagogerna eller rektorerna ska alltid ringa till rådgivningen på familjeenheten om de känner sig osäkra.

Hur ser rutinerna för uppföljning av orosanmälan ut?

Varje förskola går igenom och följer upp rutinerna för orosanmälan minst en gång per år. De följer då också upp vad man ska anmäla och hur man ska reagera om barn berättar något för de vuxna på förskolan. Förvaltningen har under fler år följt upp detta i internkontrollplanen.

Varje termin bjuder socialtjänsten in till informationsmöte som pedagoger har möjlighet att delta på.

Återkommande har förskolorna använt sig av det digitala materialet "Jag vill veta" för att öka kunskapen hos pedagogerna när det gäller barns signaler på att de kan fara illa.

Uppföljning av enskilda orosanmälningar görs genom att rektor håller kontakten med socialtjänsten och berörd förskolepersonal. Pedagogerna är uppmärksamma på barnets beteende och mående. Vid behov erbjuder personalen internt eller externt stöd.

5.2 Frågor om socioekonomiskt tilläggsbelopp

Hur fördelas det socioekonomiska tilläggsbeloppet i stadsdelen?

32% generell fördelning till enheterna

23% lön till en specialpedagog anställd i varje enhet

44% individuellt stöd till enskilda barn

Hur ser kriterierna ut för beslut om tilläggsbelopp?

Förvaltningen har två nivåer. Nivå 1 innebär behov av en heltidsanställd extra pedagog som verksamhetsstöd, Nivå 2 innebär en extra pedagog under en del av dagen vanligast mellan

klockan 9-15.

Nivåerna har följande kriterier:

Nivå 1:

- Barn med medicinska behov som kräver ständig övervakning.
- Barn med svåra fysiska funktionsnedsättningar (som kräver vuxenstöd i alla moment under dagen).
- Barn med så svåra sociala och/eller utåtagerande beteenden (som skadar sig själv och andra)

Nivå 2:

- Barn (nybörjarlekare) som deltar i Speciella lekgrupper.
- Barn som behöver regelbundet stöd under större delen av dagen med att stärka sin kommunikativa förmåga för att kunna uttrycka sina behov (detta trots anpassningar på gruppnivå)
- Barn som behöver regelbundet stöd under större delen av dagen för att utveckla sin förmåga att förstå och hantera sin dag på förskolan (detta trots anpassningar på gruppnivå)
- Barn som behöver regelbunden återhämtning under dagen i form av en-till-en med pedagog
- Barn som har medicinska behov som kräver delvis assistans vid ex. måltid.

5.3 Frågor om extraordinärt stöd

Extraordinärt stöd

Ar	Antal inkomna ansökningar om extraordinärt stöd i stadsdelsområdet per år	Andel beviljade ansökningar om extraordinärt stöd i stadsdelsområdet per år
2022	34	100%
2023	VT - 39 st ansökningar - HT - 24 st ansökningar	97%
2024	VT- 34 st ansökningar Ht 19 st ansökningar	100%

De vanligaste behoven som anges är:

- Barn som behöver regelbundet stöd under större delen av dagen för att utveckla sin förmåga att förstå och hantera sin dag på förskolan (detta trots anpassningar på gruppnivå)
- Barn som behöver regelbundet stöd under större delen av dagen med att stärka sin kommunikativa förmåga för att kunna uttrycka sina behov (detta trots anpassningar på gruppnivå)
- Barn med medicinska behov eller fysiska funktionsnedsättningar
- Barn med svåra sociala och/eller utåtagerande beteenden (som skadar sig själv och andra)

Den vanligaste stödsatsen är en vuxen som finns nära barnet i rutinsituationer och aktiviteter och att det ges möjlighet att delta i en liten grupp barn flera gånger under dagen.

Under 2024 har alla ansökningar beviljats, tidigare år har enstaka ansökningar avslagits. Anledningen till avslag är att orsakerna till svårigheterna varit på organisationsnivå eller att extra anpassningar bör utvecklas i första hand. Ledningsgruppen bestående av avdelningschef och rektorer är de som beviljar eller avslår.

5.4 Frågor om samverkan

Formaliserad samverkan finns med:	Om ja, sätt ett X
Socialtjänsten	x
BVC	x
BMM (tidigare MVC)	x
Habilitering	
BUP	x
Logopedier	
Övrigt	

Hur ser organisationen för samverkan ut med ovanstående aktörer?

Förskolans rektorer och biträdande rektorer har samverkansmöten med socialtjänsten minst en gång per år. Innehållet varierar utifrån uppkomna behov. Det har varit dialoger kring anmälningförfarande och gemensamma föreläsningar som exempelvis barn som blir utsatta för sexuella övergrepp. Därutöver bjuder socialtjänsten in förskolepersonal varje termin där de informerar och har en dialog om oro för barn, rutiner för anmälan till socialtjänsten, vad händer hos socialtjänsten efter en anmälan, föräldrastödsutbildningar, råd och stödsamtal för föräldrar, barn som lever i familjer med missbruk.

Öppna förskolans pedagoger samverkar med socialtjänsten, BMM och BVC genom familjecentrerat arbetssätt. Enhetschef ingår i en styrgrupp och pedagogerna på öppna förskolorna ingår i arbetsgrupp. Gemensamma möten i de olika grupperna genomförs två gånger per termin och de olika aktörerna besöker öppna förskolorna varje termin. Socialtjänstens familjebehandlare och personal från öppna förskolan har också riktade grupper på öppna förskolan till vårdnadshavare i behov av stöd på olika sätt.

Samarbete med BUP sker via BUS (samverkan kring barn i behov av särskilt stöd) BUS-överenskommelsen är gjord av Stockholms stad och region Stockholm, den omfattar samverkan för barn som är under 18 år och som är i behov av särskilt stöd från skolan och/eller socialtjänsten samt från hälso- och sjukvården.

I BUS samverkan ingår avdelningschef i styrgrupp och samordningsansvarig för barn i behov av särskilt stöd ingår i arbetsgrupp. Möten sker två gånger per termin.

Vad fungerar bra i samverkan och varför?

Samverkan med socialtjänsten fungerar bra, en anledning till det är att mötena genomförs kontinuerligt och innehållet bygger på behov från verksamheterna

Samverkan mellan Öppna förskolorna, BVC och BUM fungerar även de bra. Det beror bland

annat på att samma personer deltagit under lång tid och lärt känna varandra och varandras verksamheter. På Kungsholmen finns många privata BVC/BMM som inte deltar i samarbetet, det gör enbart den aktör regionen skrivit avtal med vilket är BB Stockholm Family.

Organisationen för BUS samverkan fungerar bra, dock är behoven att samverka kring skolbarn betydligt större än behoven att samverka kring förskolebarn. Det gör att frågor som berör skolbarn har fokus på dessa möten medan frågor som berör förskolebarn diskuteras i liten utsträckning.

Vilka utvecklingsbehov finns?

BUS samverkan för förskolan skulle kunna samordnas på ett annat sätt där de olika stadsdelarnas förskolerepresentanter deltar.

6 Säkerställa undervisning av legitimerade förskollärare

År	Antal barngrupper totalt	Antal barngrupper som saknade legitimerad förskollärare	Andel (%) barngrupper som saknade legitimerade förskollärare
2022	97	3	3%
2023	97	3	3%
2024	97	1	1%

Hur följs andel barngrupper utan legitimerad förskollärare upp?

Detta följs upp i tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen. Rektorererna redovisar då vilka avdelningar som saknar förskollärare, vad det beror på och vilken förskollärare från annan avdelning eller ledningsperson som tar ansvar för undervisningen.

Vilka åtgärder vidtas då legitimerade förskollärare saknas i en barngrupp?

Det finns alltid legitimerade förskollärare från andra avdelningar eller ledningsfunktioner som ansvarar för undervisningen på de avdelningar som saknar legitimerade förskollärare. Rektor dokumenterar hur lösningen ser ut för respektive avdelning på en särskild utformad blankett. Förvaltningen följer upp detta i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

7 Personalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket

Ar	Antal medarbetare som av rektor har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska, totalt för stadsdelen	Andel medarbetare i procent som har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska av den totala andelen medarbetare som arbetar i barngrupp, totalt för stadsdelen	Antal medarbetare som har genomfört någon form av kompetensutveckling inom svenska
2022			
2023			
2024	24	8%	2

Hur görs bedömningen av vilka som ska gå kompetensutvecklingsinsats inom svenska språket?

Bedömningen görs av rektor/biträdande utifrån pedagogernas förmåga att arbeta språkutvecklande med barnen. Flera av dessa pedagoger arbetar i bemanningsteam och har inte ansvar för undervisning och föräldrakontakter.

Vilka effekter syns i undervisningen efter genomförda insatser?

För två år sedan genomfördes en utbildning i yrkessvenska för ca 10 deltagare, rektorerna kunde inte se några effekter av utbildningen.

Vilka insatser planeras framåt?

Förvaltningen anser att den språkliga kompetensen hos pedagogerna är god på Kungsholmens kommunala förskolor. Barnen får en språkutvecklande förskola där de flesta pedagogerna har en god språklig kompetens. Förvaltningen undersöker olika möjligheter för kompetensutvecklingsinsatser men just nu finns inga särskilda insatser planerade.

Vilka ytterligare behov av stöd eller insatser för den aktuella gruppen har identifierats?